

Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg

National Assembly for Wales
Children, Young People and Education Committee

Vaughan Gething AC

Ysgrifennydd y Cabinet dros Iechyd a Gwasanaethau
Cymdeithasol

Huw Irranca-Davies AC

16 Awst 2018

Annwyl gyfeillion

Cyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2019-20

Fel y gwyddoch, bydd pwyllgorau'r Cynulliad yn craffu ar gyllideb ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2019-20 yn ystod tymor yr hydref.

Tystiolaeth ysgrifenedig

Er mwyn llywio gwaith craffu'r Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg, byddem yn croesawu gwybodaeth ysgrifenedig gennych am y meysydd a nodir yn yr Atodiad i'r llythyr hwn. Byddem yn ddiolchgar o gael y wybodaeth hon erbyn **dydd Iau 25 Hydref 2018**.

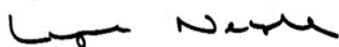
Tystiolaeth lafar

Byddai'r Aelodau hefyd yn ddiolchgar pe gallech fynychu sesiwn tystiolaeth lafar 90 munud **ddydd Iau 8 Tachwedd 2018 (10:45 - 12:15)**.

Y dull

Fel y blynyddoedd diwethaf, byddwn yn seilio ein dull ar y pedair egwyddor o ran craffu ariannol: fforddiadwyedd, blaenoriaethu, gwerth am arian a phrosesau'r gyllideb. Byddwn hefyd yn gofyn am dystiolaeth gan Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg a Gweinidog y Gymraeg a Dysgu Gydol Oes. Rydym hefyd yn bwriadu cwrdd â'r Pwyllgor Cyllid a'r Pwyllgor Cydraddoldeb, Llywodraeth Leol a Chymunedau i roi ystyriaeth ar y cyd i faterion sy'n ymwneud ag asesiadau effaith. Byddwn yn cysylltu â'n chwaer-bwyllgorau mewn perthynas â meysydd sy'n gorgyffwrdd.

Yn gywir

Lynne Neagle AC
Cadeirydd

Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd, Caerdydd, CF99 1NA
SeneddPPIA@cynulliad.cymru
www.cynulliad.cymru/SeneddPPIA
0300 200 6565

National Assembly for Wales
Cardiff Bay, Cardiff, CF99 1NA
SeneddCYPE@assembly.wales
www.assembly.wales/SeneddCYPE
0300 200 6565

ATODIAD - CAIS AM WYBODAETH YSGRIFENEDIG CYN CRAFFU AR Y GYLLIDEB DDRAFFT

Mae'r Pwyllgor yn gofyn am y wybodaeth a ganlyn:

1. Y dyraniadau o fewn y Prif Grŵp Gwariant Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol

- Dadansoddiad o ddyraniadau'r Prif Grŵp Gwariant (MEG) Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol ar gyfer 2019-20 fel sy'n berthnasol i blant a phobl ifanc, yn ôl Ardal Rhaglen Wariant, Cam Gweithredu a Llinell Wariant yn y Gyllideb.
- Dyraniadau MEG Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol Dangosol ar gyfer 2020-21 fel sy'n berthnasol i blant a phobl ifanc.
- Sylwadau ar bob un o'r camau gweithredu o fewn y Prif Grŵp Gwariant Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol fel sy'n berthnasol i blant a phobl ifanc, gan gynnwys dadansoddiad o'r newidiadau ers Cyllideb Ddrafft 2019-20 ac eglurhad ohonynt, ac ers y Gyllideb Atodol Gyntaf (Mehefin 2018).
- dyraniadau'r Gyllideb Atodol Gyntaf, rhagolygon alldro 2018-19, a'r alldro terfynol ar gyfer 2017-18.

Os yw Llywodraeth Cymru yn defnyddio cyllideb llinell sylfaen ddiwygiedig at ddibenion cymharol, mae'r Pwyllgor yn gofyn i ddyraniadau gwirioneddol Cyllideb Atodol Gyntaf 2018-19 gael eu cyflwyno ochr yn ochr â'r rhain yn ogystal ag esboniad o'r rhesymau dros ail-gyfrifo'r llinell sylfaen.

2. Y dyraniadau sy'n berthnasol i bortffolio cyfrifoldebau'r Gweinidog Plant, Pobl Hŷn a Gofal Cymdeithasol.

- Manylion am y dyraniadau i'r holl Ardaloedd Rhaglenni Gwariant, Camau Gweithredu a Llinellau Gwariant Cyllideb sy'n benodol i blant a phobl ifanc o fewn portffolio polisi'r Gweinidog Plant, Pobl Hŷn a Gofal Cymdeithasol, i gynnwys:
 - o fewn pa MEG Llywodraeth Cymru y mae'r dyraniadau perthnasol wedi'u lleoli;
 - gwybodaeth am newidiadau arwyddocaol i'r dyraniadau hyn ers Cyllideb Atodol Gyntaf 2018-19 (Mehefin 2018) ac eglurhad ohonynt;
 - manylion am y Camau Gweithredu a Llinell Gwariant y Gyllideb ar gyfer 2019-20 ac yn ddangosol ar gyfer 2020-21 (os ydynt ar gael);
 - dyraniadau'r Gyllideb Atodol Gyntaf, rhagolygon alldro 2018-19, a'r alldro terfynol ar gyfer 2017-18.

Os yw Llywodraeth Cymru yn defnyddio cyllideb llinell sylfaen ddiwygiedig at ddibenion cymharol, mae'r Pwyllgor yn gofyn i ddyraniadau gwirioneddol Cyllideb Atodol Gyntaf 2018-19 gael eu cyflwyno ochr yn ochr â'r rhain yn ogystal ag esboniad o'r rhesymau dros ail-gyfrifo'r llinell sylfaen.

- Sylwadau manwl am alinio cyfrifoldebau cyllideb a pholisi portffolios y Gweinidogion fel maent yn ymwneud â phlant a phobl ifanc, ac yn benodol mewn perthynas â'r canlynol:
 - y Camau Atal, Ymyrraeth Gynnar a Chefnogi o fewn y MEG Llywodraeth Leol yn y Gyllideb Atodol Gyntaf a gyhoeddwyd ym mis Mehefin 2018;
 - cyllid cyfalaf Dechrau'n Deg;
 - cyllid cyfalaf y cynnig gofal plant;
 - cyllid ar gyfer gwasanaethau plant sy'n derbyn gofal, mabwysiadu, maethu, diogelu, a phlant anabl o fewn y Grant Cynnal Refeniw/MEG Llywodraeth Leol;
 - diweddariad ar y 'Rhaglen Cyllido Hyblyg' a'r Grant Ymyrraeth Gynnar, Atal a Chefnogi arfaethedig, gan gynnwys asesiad o'r effaith hyd yma ar ddyraniadau ar gyfer Dechrau'n Deg, Teuluoedd yn Gyntaf, Gofal Plant a Chwarae (gofal plant y tu allan i oriau ysgol yn flaenorol) a'r Gronfa Dydd Gŵyl Dewi yn y saith awdurdod lleol sy'n treialu'r dull hwn yn 2018-19 a'r 15 awdurdod lleol sy'n weddill gyda 15 y cant o hyblygrwydd.

3. Tryloywder y dyraniadau ar gyfer plant a phobl ifanc

- Yn [llythyr y Pwyllgor ar 15 Mai 2018](#), gofynnodd y Pwyllgor, yng nghyllideb ddrafft 2019-20 a'r blynyddoedd dilynol, fod esboniad naratif tryloyw (yn ogystal â darluniad rhifol) yn cael ei ddarparu o'r canlynol:
 - gostyngiadau/dileu neu gynyddu/ychwanegu meysydd penodol o'r gyllideb ddrafft o'i chymharu â blynyddoedd ariannol blaenorol (e.e. gostwng grantiau neu grantiau'n peidio â bodoli'n gyfan gwbl/cyflwyno grantiau neu eu cynyddu);
 - pa gyfran y mae'r newid hwn i'r swm cyffredinol a ddyrannwyd yn flaenorol yn ei chynrychioli; a
 - lle'n union mae unrhyw newid yn cael ei wneud yn y gyllideb ddrafft, a ph'un a fydd arian yn cael ei ddychwelyd i/ei gymryd o gronfeydd wrth gefn canolog neu ei ddyrannu i/o linellau cyllideb eraill.
- Rydym hefyd yn gofyn am eglurhad o'r modd y cyflwynwyd Cyllideb Ddrafft 2019-20 i adlewyrchu argymhelliad 11 adroddiad y Pwyllgor hwn ar Gyllideb Ddrafft 2018-19, a oedd yn cynnwys galwadau am y canlynol:

- Llywodraeth Cymru i gyflwyno'n gliriach yn nogfennaeth y Gyllideb Ddrafft sut y mae adnoddau ar gyfer plant a phobl ifanc yn cael eu dyrannu;
- Ysgrifennydd y Cabinet i sicrhau bod adnoddau sy'n ymwneud â phlant a phobl ifanc yn cael eu cyflwyno'n glir fel y gallwn fonitro eu fforddiadwyedd, i ba raddau y maent yn cael blaenoriaeth, a'u gwerth am arian.

4. Gwerth am arian a chanlyniadau

Manylion am y canlynol:

- y broses ar gyfer asesu gwerth am arian a fforddiadwyedd mewn perthynas â phob un o'r dyraniadau sy'n berthnasol i bortffolio Ysgrifennydd y Cabinet a'r Gweinidog;
- y prosesau sydd ar waith i fonitro cyllidebau a grantiau drwy gydol y flwyddyn, gan nodi diffygion a gwargedau posibl a'r gallu i ymateb yn y flwyddyn i'r sefyllfa ariannol;
- yr asesiad o ganlyniad gwariant ataliol yn y blynyddoedd blaenorol a sut y mae hyn wedi llywio dyraniadau'r gyllideb ar gyfer 2019-20;
- y prosesau sydd ar waith i fesur canlyniadau a gwerth am arian mewn perthynas â chyllido Gwasanaethau Integredig Cymorth i Deuluoedd sydd wedi trosglwyddo i'r Grant Cynnal Refeniw;
- y prosesau sydd ar waith i fesur canlyniadau a gwerth am arian mewn perthynas â chyllid ar gyfer gwasanethau plant sy'n derbyn gofal, mabwysiadu, maethu, diogelu, plant anabl o fewn y Grant Cynnal Refeniw/MEG Llywodraeth Leol.

5. Hawliau plant ac ystyriaethau trawsbynciol eraill

- Manylion am y fframwaith newydd ar gyfer asesu effaith mewn perthynas â dyraniadau cyllideb Llywodraeth Cymru fel y mae'r Gweinidog Cyllid yn cyfeirio atynt mewn [**Ilythyr i'r Pwyllgor hwn dyddiedig 11 Mehefin 2018.**](#)
- Mae copi o'r Asesiad o'r Effaith ar Hawliau Plant (CRIA) yn llywio'r dyraniadau sy'n berthnasol i bortffolios Ysgrifennydd y Cabinet a'r Gweinidog. [**\[Ysgrifennodd y Pwyllgor at y Gweinidog Cyllid ar 15 Mai 2018 gan nodi ei farn ymlaen llaw y dylai Llywodraeth Cymru gynnal Asesiad o'r Effaith ar Hawliau Plant \(CRIA\) ar gyfer cyllideb ddrafft 2019-20.\]**](#)
- Os na chynhaliwyd CRIA penodol, eglurhad manwl o sut y gellir adeiladu asesiad integredig o effaith yn absenoldeb data o Asesiad annibynnol o'r Effaith ar Hawliau Plant i'w lywio.
- Enghreifftiau o newidiadau a wnaed i ddyraniadau cychwynnol o ganlyniad i asesiadau effaith mewn perthynas â'r canlynol:

- Hawliau plant;
 - Tlodi plant;
 - Cydraddoldeb;
 - Cynaliadwyedd;
 - Y Gymraeg;
 - Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.
- Copi o'r Asesiadau o'r Effaith ar Hawliau Plant gan fyrddau iechyd fel rhan o'u prosesau cyllidebu a chynllunio fel y cyfeirir atynt ar dudalen 13 o ymateb Llywodraeth Cymru i adroddiad y Pwyllgor hwn ar Gyllideb Ddrafft 2018-19. Nododd y papur fod hyn wedi'i 'ymgorffori' mewn dwy set o ganllawiau ac y byddai Llywodraeth Cymru yn monitro cydymffurfiaeth â'r gofyniad hwn.
 - Copi o'r CRIA a wnaed ar y gyllideb ar gyfer CAF/CASS fel yr argymhellwyd gan y Pwyllgor hwn yn ei adroddiad ar Gyllideb Ddrafft 2018-19 ac fel y'i derbyniwyd ar dudalen 25 o ymateb Llywodraeth Cymru.
 - Goblygiadau'r DU yn ymadael â'r Undeb Ewropeaidd i ddyraniadau sy'n berthnasol i bortffolios Ysgrifennydd y Cabinet a'r Gweinidog.

6. Costau deddfwriaeth

- Dyraniadau o fewn cyllideb ddrafft 2019-20 a fwriadwyd i gefnogi'r gwaith o weithredu'r ddeddfwriaeth i ddileu'r amddiffyniad o gosb resymol.
- Dyraniadau o fewn cyllideb ddrafft 2019-20 a fwriadwyd i gefnogi'r gwaith o weithredu'r Bil Cyllido Gofal Plant.
- Dyraniadau o fewn cyllideb ddrafft 2019-20 a fwriadwyd i gefnogi unrhyw ddeddfwriaeth arall o fewn portffolio Ysgrifennydd y Cabinet a'r Gweinidog fel sy'n berthnasol i blant a phobl ifanc.
- Unrhyw ddyraniadau sy'n berthnasol i weithredu deddfwriaeth a basiwyd yn y Pedwerydd Cynulliad a'r goblygiadau ariannol i gyllideb 2019-20.

7. Meysydd polisi penodol o fewn portffolio Ysgrifennydd y Cabinet dros iechyd

iechyd emosiynol ac iechyd meddwl plant a phobl ifanc, gan gynnwys Gwasanaethau Iechyd Meddwl Plant a'r Glasoed (CAMHS)

- Gwybodaeth am ddyraniadau ar gyfer CAMHS arbenigol ar gyfer 2019-20 yn ôl bwrdd iechyd.
- Swm a chanran y gwariant iechyd meddwl a neilltuwyd gan fyrddau iechyd a ddyrannwyd ar gyfer CAMHS yn y tair blynedd flaenorol, a chadarnhad o'r blynyddoedd ariannol y mae'r data hyn ar gael amdanynt.
- Pa waith monitro sydd wedi'i wneud gan Lywodraeth Cymru o'r gwariant gwirioneddol ar CAMHS gan fyrddau iechyd (yr alldro ar gyfer 2018-19 a'r

gwariant a ragwelir ar gyfer 2019-20) mewn perthynas â blaenoriaethau llywodraeth megis gwasanaethau niwro-ddatblygiadol, ymateb mewn argyfwng CAMHS, mynediad at therapiau seicolegol, gwasanaethau cymorth iechyd meddwl sylfaenol lleol, darpariaeth ar gyfer plant a phobl ifanc yn y system cyfiawnder troseddol a phobl ifanc sydd â salwch difrifol ar gam cynnar, fel seicosis.

- Y gyllideb a ragwelir ar gyfer CAMHS ar gyfer y blynyddoedd ariannol 2019-20, 2020-21 a 2021-22.
- Gwybodaeth am sut y bydd y blaenoriaethau yn y Rhaglen Wella Law yn Llaw at Blant a Phobl Ifanc yn cael eu cyflawni ar gyfer 2019-20 a faint sydd wedi'i ddyrannu i gyflwyno'r cynllun gwaith (hyd at fis Hydref 2019, pan ddylai'r gwaith gael ei gwblhau).

Iechyd meddwl amenedigol

- Y dyraniadau ar gyfer gwasanaethau iechyd meddwl amenedigol, yn cwmpasu gwasanaethau iechyd meddwl amenedigol cymunedol arbenigol ar gyfer 2019-20 a'r gyllideb a ragwelir ar gyfer blynyddoedd ariannol 2020-21 a 2021-22 ac eglurhad o unrhyw newidiadau ers Cyllideb Ddrafft 2018-19.
- Gwybodaeth am y dyraniadau a ddarperir i sefydlu gwasanaethau iechyd meddwl amenedigol cleifion mewnol arbenigol.

Gwasanaethau newyddenedigol

- Y dyraniadau i gyflawni'r canlynol:
 - y diwygiad diweddaraf i Safonau Newyddenedigol Cymru Gyfan;
 - blaenoriaethau Llywodraeth Cymru ar gyfer gwasanaethau newyddenedigol am y 12 mis nesaf.
- Sut y bydd y dyraniad y gyllideb ar gyfer 2019-20 yn helpu i annog newid/sicrhau gwelliant mewn perfformiad.

Gweithredu'r Fframwaith Nyrsio Ysgolion

- Y dyraniadau ar gyfer gweithredu'r fframwaith nyrsio ysgolion diwygiedig a sut y mae hyn yn cymharu â'r flwyddyn flaenorol.
- Unrhyw gostau ychwanegol disgwylidig mewn perthynas â gweithredu'r fframwaith nyrsio ysgolion *rhan 2 - nyrsio mewn ysgolion arbennig* pan gaiff ei gyhoeddi.

Gordewdra ymhlith plant

- Gwybodaeth am y dyraniadau disgwylidig sydd eu hangen i weithredu'r strategaeth gordewdra genedlaethol arfaethedig, a fydd yn cynnwys plant a phobl ifanc.

- I ba raddau y mae arian a drosglwyddir i Gyllideb Cymru o'r ardoll diwydiant diodydd meddal yn cael ei ddefnyddio ac y bydd yn cael ei ddefnyddio i fynd i'r afael â gordewdra ymhlith plant ac i wella iechyd plant yng Nghymru.

Adnoddau ar gyfer y 1000 Diwrnod Cyntaf/Canolfan Gymorth Profiadau Niweidiol yn ystod Plentyndod

- Y swm a wariwyd yn 2018-19 ac a ddyrannwyd yn 2019-20 i sicrhau adnoddau i Ganolfan Cymorth Profiadau Niweidiol yn ystod Plentyndod Cymru.
- Y swm o arian a ddyrannwyd i weithredu gwaith y 1,000 Diwrnod Cyntaf.

8. Meysydd polisi penodol o fewn portffolio y Gweinidog Plant, Pobl Hŷn a Gofal Cymdeithasol.

Dyraniadau a naratif mewn perthynas â'r gyllideb ddrafft ar gyfer 2019-20 ac o'i gymharu â'r Gyllideb Atodol Gyntaf mewn perthynas â'r canlynol:

- Cymorth i Deuluoedd
- Dechrau'n Deg: Cyllid refeniw a chyfalaf; y sefyllfa ddiweddaraf ar yr arian allgymorth
- Rhaglen Teuluoedd yn Gyntaf
- Gofal plant: y cynnig gofal plant; Rhieni, Gofal Plant a Chyflogaeth (PaCE); datblygu'r gweithlu; cyllid gofal plant arall
- Ardaloedd Plant yn Gyntaf: diweddariad ar y dyraniad neu werthuso'r dull hwn a beth yw canlyniadau'r cyllid hwnnw.
- Gwasanaethau Gwybodaeth i Deuluoedd
- Cymorth rhianta
- Diogelu
- Gwasanaethau ar ffiniau gofal
- Pobl ifanc sy'n derbyn gofal/sy'n gadael gofal
- Grant Trydydd Sector Gwasanaethau Cymdeithasol Cynaliadwy 2016-19 fel sy'n berthnasol i blant a phobl ifanc a'i gynllun olynol y bwriedir iddo fod ar waith o fis Mawrth 2019 ymlaen.
- Gwasanaethau mabwysiadu, gan gynnwys cymorth ôl-fabwysiadu
- Gwasanaethau maethu
- Gwasanaethau eiriolaeth: gan gynnwys dyraniadau i gefnogi'r Dull Cenedlaethol
- Y Gronfa Dydd Gŵyl Dewi
- Y Gwasanaeth Cynghori a Chynorthwyo Llys i Blant a Theuluoedd

- Hawliadau a hawliau plant a phobl ifanc
- Comisiynydd Plant Cymru
- Gwasanaethau a pholisïau chwarae
- Grant Cyflenwi Plant a Theuluoedd

